

عصر (شنبه)
 ۳ مهرماه ۱۳۰۵ مطابق ۱۴۱۷ ۱۳۴۵
 سال اول شماره سی و ششم نامه یومیه اطلاعات
 منب امتیاز و سوزن: ع. سوزن
 ناشر: مرکز اطلاعات ایران
 محل اداره: خیابان لاله زار و نوا نکرانی اطلاعات
قیمت اشتراك
 يكساله هشتاد و سه ماهه
 طهران: - ۵۰۰ فران - ۳۰ فران - ۱۵ فران
 ولايت: - ۶۰۰ فران - ۳۵ فران - ۱۸ فران
 خارجه ناسا هشتاد و سه ماهه
 نك نسخه: شش شاهی

منطقه پروات المکرانی خارجه			طلا در بازار		
فروش	خرید	نوع	فروش	خرید	نوع
۴۷,۲۵۰	۴۶,۸۵۰	البره الکلیسی لندن	۴۰,۰۰۰	۴۰/	البره الکلیسی
۳۵۳,۵۰۰	۳۵۰,۰۰۰	صد روپیه بمبئی	۴۵/	۴۴,۵۰۰	ده مائی طلا
۳۵۴,۵۰۰	۳۵۱,۵۰۰	صد روپیه بغداد	۴۶,۵۰۰	۴۶,۲۵۰	اخری
۲۷,۵۰۰	۲۷/	صد فرانک بوسن	۱۵,۲۵۰	۱۵/	پنج هزاری
۹۷۴/	۹۶۵/	صد دلار نیورک	۷,۶۰۰	۷,۵۰۰	دو هزاری طلا
۳۶,۲۵۰	۳۵,۷۵۰	یک لیره ایتالی	۳,۱۰	۳/	۲۰ مارک طلا
۱۸۹/	۱۸۷/	صد فرانک ژنو	۴۲,۵۰۰	۴۲/	۲۰ فرانک طلا
۲۶/	۲۵,۵۰۰	صد « بروکسل	۳۲,۵۰۰	۳۲/	

مجلس شورای ملی

جلسه ۱۳
 مورخه یکشنبه ۳ مهرماه ۱۳۰۵
 مجلس ساعت بظهور بریاست آقای
 نذیر نیکسپیل گردیده صورت جلسه قبل
 قرائت و تصویب شد
 قیل از دستور

حاج حسن آقا ملک شرحی در مقبب مذاکرات چند روز قبل آقای فیهی راجع به انتخابات زنجان اظهار و از حکومت خسته دفاع نمود ضمناً نکرانی که از وجود اهالی خراسان دایر بخرابی اوضاع اقتصادی بواسطه بسته شدن تجارت شمال بایشان واصل شده بود قرائت و تقاضا نمود هیئت دولت نوجوی به شکایات آنها بنماید
 آقای رئیس برای حفظ اصول پارلمانی تذکر دادند که تکلیت از مامورین دولت باید مستقیماً از وزارت داخله بشود راجع به نکرانی هم اول باید به هیئت رئیس بدهد که بعد بکمیسیون عرایض و سایر مراحل را طی کند
 اظهار شد وارد دستور شود
 نماینده شاهرود

رپرت شنبه چهارم راجع به نمایندگی آقا حسین آقاییان از شاهرود مطرح گردید آقای فاطمی که در جلسه قبل مخالف بودند حضور نداشتند مخالف دیگری نبود اخذ رای بعمل آمده تصویب شد
 طرح پروگرام

ماده چهارم - تهیه لایحه برای فروش ندریجی خالصجات بطور مزایده و تخصیص عایدات فروش آن به ناسیس بانک فلاحتی
 ارباب کبخسرو - عقیده داشت اگر بجای لایحه ندریجی نرسید نوشته شود بهتر است زیرا هرچه زودتر باید املاک خالصه از خرابی قلمی خارج شود
 وزیر مالیه - نظر دولت هم در این ماده که جزو پروگرام شده است همین است که هرچه زودتر مقدور باشد فروش خالصجات بموقع اجرا گذارده شود ولی برای اینکه مجالی برای دولت باشد که بتواند از روی صلاح و صرفه اقدام نماید ندریجی قید شده

آقا سید یعقوب - مسئله فروش خالصجات از دوره چهارم شروع شده و من همیشه مخالف بودم مخالفتم از دو نقطه نظر است یکی اینکه میخواهند از این پول بانک فلاحتی ناسیس شود البته برای مملکت این بانک مقید است ولی آیا برای ناسیس این بانک بهتر است خالصجات کار دیگری نیست من متأسفانه با اینکه عرایض خود را کرده ام که با دولت موافق نیستم ولی چیزی که از دولت می خواهم ناسیس امور قضائی است اگر دولت آقای میرزا حسن خان مستوفی که محل اعتماد اکثریت مجلس است موفق شد که اعاده امنیت قضائی بدهد بهترین اقدامی است برای نوسه فلاحت و اقتصادیات

اعلان

حضرت آقای وزیر داخله روزهای یکشنبه و چهارشنبه از سه قبل از ظهر ناظر در وزارت داخله از آقایان ارباب رجوع پذیرائی می فرمایند سایر اوقات بامور اداری مشغول و از پذیرائی مذکور همتند و برای مطالب فوری ممکن است بوسیله رئیس کابینه وقت ملاقات تحصیل نمایند
 نمره اعلان ۴۵
 مهذب

اطلاع

چون تصمیم داریم همیشه قارئین محترم را از اوقات مهم بین اطلاع نکرانیم این چند روزه بواسطه مطالب مهم مجلس با وجود خساراتی که متوجه گردیده روزنامه را در چهار صفحه انتشار دادیم - اغلاط زیادی هم بواسطه ضیق وقت در روزنامه پیدا شده بود امید داریم قارئین با ذوق خود تسبیح فرمایند .

تشکر و معذرت

از آقایان دوستان و ذوات محترمی که در قضیه مؤامنه فوت مرحوم ابوی آقا علی آقا همدانی طاب ثراه مارا سرافراز فرموده اند تشکرات قلبی خودمان را تقدیم حضورشان نموده و بواسطه کسالت اگر قسوری در شرفیابی خدمتشان حاصل شود عفو خواهند فرمود
 هادی اکبانی - مهدی اکبانی
 نمره اعلان ۴۸

مردم استفاده خواهند برد اما اگر ناخبری در این مسئله شده برای این است که نامین قضائی کامل نیست البته با مساعدت آقایان نمایندگان دولت این مایب رفع خواهد شد
 مسئله خالصجات چند فایده دارد یکی اینکه خرج دولت را کم میکند یکی اینکه املاک در دست مردم آباد میشود و راجع به مالیات آن هم نرسیده داده خواهد شد که بطور اربابی مالیات اخذ شود اما راجع به بانک که فرمودند اطمینان ندارند بمقیه بنده اگر بخوایم در کارها این طور متوقف باشیم و به خیالات و ذهن اقداماتی بکنیم هیچ وقت به مقصود نخواهیم رسید بهین جهت هم هست که در این شش دوره واقعا کارهای عملی که باید انجام داد استفاده اهالی باشد نشده است البته این قسمت هائی که راجع به مالیه است مواد آن را بعد ملاحظه خواهید کرد آنها با مراعات کامل قوانین و اصول تنظیم شده است و در وزارت مالیه بخصوص قوانین کامل رعایت می شود و بالاخره آن مواد لوایح طوری تصویب خواهد شد که نکرانی برای کسی باقی نخواهد ماند

داور - بنده گمان نمیکنم محتاج به تذکر باشم که ممکن است یک نفر موافق با دولت باشد و در پروگرام نظریه داشته باشد زیرا بنده از موافقین دولت هستم و رای داده ام و باز هم خواهم داد ولی چون در این ماده پروگرام نظریاتی دارم مجبورم مخالفت خود را در این پروگرام اظهار دارم و امیدوارم دولت در موقع تقدیم لایحه فروش خالصجات این مذاکرات را تحت نظر در آورده و اگر لازم دیدند مراعات کنند
 مسئله فروش خالصجات خیلی سابقه دارد مدت ها است جریان دارد و رو به رفتن وقتی که نگاه کنیم چون خالصجات یک منافی برای دولت ندارد بنا بر این طبیعی است همیشه یک فکری که تجلویکری از ضرر آن باشد موجود خواهد بود - خود بنده و آقایان که در مجلس گذشت نشریف داشته اند میدانند در دوره

مصاحبه

مخبر آژانس المکرانی ناس با شازدافر اتحاد جماهیر شوروی سوسپالستی در ایران
 طهران - بمناسبت اظهارات دکتر مصدق در مجلس شورای ملی راجع بانکه نمایندگی مختار اتحاد جماهیر شوروی سوسپالستی مذاکرانی راجع به تجدید و استقرار کاپیتولاسیون برای اتباع شوروی با دولت علیه ایران بعمل آورده و کویا آقای فروغی وزیر امور خارجه سابق کتیا اظهار موافقت نموده است مخبر آژانس المکرانی ناس مصاحبه با رفیق سلونسکی شازدافر اتحاد جماهیر شوروی بعمل آورد
 شازدافر اتحاد جماهیر شوروی راجع به نطق آقای دکتر مصدق چنین اظهار داشت .

اظهارات آقای دکتر مصدق و کبل محترم موجب کمال تعجب و حیرت اینجناب گردید بخصوص بدین جهت که اولیای رسمی سفارت کبری شوروی با آقای دکتر مصدق که سابقاً وزیر امور خارجه بودند کرارا مذاکرات مستقیمی راجع بمسائل مربوطه بمناسبت ساوت و ایران بعمل آورده اند

دیپلوماسی شوروی تقریباً همه روزه با افسانه های مختلفی مواجه میشود که راجع بدولت شوروی عملیات سیاسی دولت و نمایندگی های شوروی در ممالک خارجه با یک مقصود معینی انتشار میدهند ولی اینک اولین دفعه ایست که موضوع اتهام سفارت شوروی در اهتمام برای تجدید کاپیتولاسیون یعنی امتیاز اجانب در مراعات با اتباع داخلی شنبه میشود دولت شوروی از همان روز اول ناسیس خود سیاست روسیه نساری را در ایران شدیداً مذموم دانسته و بدون هیچگونه قیود و شرائطی نقض تمامیت ایران و سایر ممالک را بهر شکلی که باشد رد و طرد نمود و نظر بهین اصل بود که دولت شوروی بموجب مراسله مورخه ۲۵ ژوئن ۱۹۱۹ الفای - حق قضاوت قنسولی روس را در ایران اعلام نمود و قرار داد ساوت و ایران منقده سال ۱۹۲۱ در تکمیل اصل فوق الذکر مقرر داشت که اتباع روسیه ساکن ایران و همچنین اتباع ایران ساکن روسیه از تاریخ امضای این قرارداد دارای حقوق مساوی با ساکن محلی بوده و محکوم قوانین مملکت متوقف فیها خواهند بود و به ناسام کارهای قضائی آنها در محاکم محلی رسیده خواهد شد

قرار داد تجارنی بین اتحاد جماهیر شوروی سوسپالستی و ایران که آقای نئی زاده راجع بدان مذاکرانی در مسکو بعمل میاورده و بعد آقای فروغی در سال ۱۹۲۴ آنرا در طهران امضا نمود این موضوع اساسی را تشریح نموده و پیش از پیش آنرا تحکیم و تثبید مینماید دولت شوروی کاملاً در موقعیت خود ایستادگی نموده و بدین جهت اظهار اینکه دولت شوروی مذاکرانی راجع به استقرار و تجدید حق قضاوت قنسول ها بعمل آورده یک نوع سوء تفاهمی میباشد رفیق سلونسکی سپس چنین گفت: من باید قطعا اظهار نمایم که سفارت کبری دولت شوروی نه از آقای فروغی و نه از کسی دیگر هیچگونه مراسلاتی که بموجب آنها رسیده با امور راجعه با اتباع شوروی به محاکم کارگذاری ارجاع و باین واسطه اتباع شوروی شرایط بهتری نسبت به اتباع ایران دارا باشند دریافت نموده است و فرضاً اگر کسی از طرف ملت ایران تجدید رژیم کاپیتولاسیون را بهر شکلی که باشد سفارت کبری پیشنهاد میکرد این پیشنهاد به قطعی ترین شکلی رد میشد زیرا علناً و شدیداً مخالف اصول سیاست اتحاد شوروی میباشد

سه روز قبل المکرانی از رفیق کوژه مینسکی ژنرال قنسول شوروی مقیم مشهد با اینجناب رسیده که فیاض انیمه شوروی را بواسطه ادعای شعبه محلی بانک شاهنشاهی به محکمه کارگذاری جلب میکنند و فقط بعد از امتناع قطعی ما از حاضر شدن در محکمه کاپیتولاسیونی تعقیب قضیه موقوف میشود
 اتحاد شوروی در مناسبات خود با ایران بدون ذره انحراف اصول مندرجه در قرار داد ساوت و ایران را که برای ملل و دولت و نمایندگان های اتحاد جماهیر شوروی در ممالک خارجه اصول مقدسه و نزل ناپذیری میباشد تعقیب مینماید و اصول مزبوره هر گونه سیاست غیر مساوی را رد نموده نقض حق حاکمیت و تمامیت ممالک دیگر را مذموم دانسته و اساس زندگانی برادرانه ملل را در میانی نساوی کامل و اخوت بدون قید و شرط استوار مینماید

در خانه شازدافر شوروی اظهار داشت: روابط ما با ایران دوستانه و موضوع حفظ منافع اتباع شوروی در ایران بموجب همان قرار داد و مودت ساوت و ایران دارای راه صحیحی شده است
 نمره اعلان ۴۹

قبل پیشنهادی در مجلس آوردند که به دولت تذکر داده شود که راجع به چند قضیه مطالبات عمیق نموده اقدامات مقتضی به عمل آورد یکی از آن اقدامات مسئله فروش خالصجات بود کمان میکنم در تهیه این لایحه نظر همین بوده است که فایده ندارد و بانک هم از طرفی لازم داریم سبب است شده که در جزو پسرکرام دولت قرار گیرد

طرز فلاح در مملکت ما بقدری خراب است که یک عده زیا دی ملک و غیره که در مملکت ما کار میکنند بعد از عمل در آخر هیچ استفاده نبرده یا همیشه رعایا لخت و پریشان می مانند ما در مجلس وقتی از ملائین صحبت می کنیم مطالب گفته میشود که وقتی دقت و مراجعه می کنید می بینید آنها هر کدام چند ناده خرابه دارند که هیچ استفاده نمی برند ولی فقط فکرشان این است که زیاد بکنند فکر اصلاح کار خود نیستند ولی فکر زیاد کردن دهاات خراب هستند و این یک حساب غلطی است که نا این حساب هارا نکنیم نمیشود اقدام کرد شما هیچ خیال میکنید ملائین تمام املاکشان آباد باشد قطعی است که خیر پس اضافه شدن یک دهاات خراب

بدهات خراب دیگر هیچ فایده برای مردم و مملکت و خود مالک نیست حالا که خالصجات برای دولت تنفی ندارد خوب است دولت یک نکاتی را در نظر بگیرد و ملاحظه کند که برای مملکت اقدامی که میکنند مفید باشد - البته علل زیادی برای این بد بختی هست یکی از علل این است که مالک نمی تواند شخصا رسیدگی بکند نقاطی که در ایران خورده مالک هستند آنجا را ملاحظه و مقایسه کنید با نقاطی که اربابی است بمراپ نقاطی که خورده مالک هست آباد تر است برای اینکه مالک نمیتواند به تمام املاک خود برسد و در آبادی دهاات خود کوشش نمیکند ولی خورده مالک خود را علاقت نسبت به آن قطعه اراضی که دارد می بیند و سعی میکند که آن را آباد نماید - دولت بجز وسيله میخواهد این کار را بکند که املاک دست یکعده ملاک بفتند زیرا بدست ملاک بیفتد هیچ فرق نخواهد کرد و آباد نخواهد شد جز اینکه به املاک دیگران مالک اضافه خواهد شد و بهلاوه جز اشخاصی که با قساط بخرند کسی دیگری را برای فروش آن پیدا نخواهد کرد کسر چه گفته میشود رعایا را در فروش مقدم خواهد داشت ولی این عارف است زیرا آن زارع و رعیت پول ندارد که ملک خالصه خریداری کند که حق تقدم داشته باشد بنده یک راه حل بنظر می رسد و آن عبارت از این است که ما حمله نکنیم و بیاییم و خالصجات را به ترتیب (قریش) بفروش برسانیم اغلب آقایان مستحضرن در هر کجا قریش معمول داشته اند مملکت آباد شده است قریش این است املاک را بین خانواده ها و اشخاص تقسیم میکنند وقتی که یک خانواده و عائله یک ملکی را برای خود دید در آبادی آن کوشش مینمایند علاقتند می شود این قریش در نقاط شهریار و بعضی نقاط دیگر معمول است و در هر کجا که بوده است املاک آباد شده بنا بر این عقیده ام این است که در تمام نقاط قریش گذاشته شود و بعد از آنکه رعایا جانی گرفتند و املاک و اراضی آباد شد برعایا داده دیپتر این اموال قیمت آنرا بگیرند

و سرمایه بانک را هم از محل دیگری پیدا میکنیم که این کار عملی بشود زیرا فواید آن برای مردم و مملکت بمراپ بیشتر است ولی اگر بخواهیم همینطور خالصجات را بفروشیم جز یکعده ملاک مشتری دیگری پیدا نخواهیم کرد و بهلاوه باعث نازل املاک عمومی هم میشود و بطور کلی قیمت املاک نازل خواهد کرد و املاک خرابه از دست دولت خارج شده دست یکعده دیگر افتاده است که استفاده آبادی از آن نمیشود بعقیده بنده در این خصوص هیت محترم دولت مطالبات عمیق بفرمایند و انسا می کنیم در موقی که لایحه را تهیه و تنظیم مینمایند این مسئله را تحت توجه قرار دهند بلکه مسئله قریش که در اداره جامعه هم سابقه دارد در نظر گرفته و کاری بکنند که حقیقه مورد استناد دولت و ملت واقع شود

مدرس - اولاً پروگرام را چه دولت بعد و چه مجلس باید بمقتضیات وقت و احتیاجات وقت بالخصوص باشد که امروز به بنیم چه بکنیم که از برای مردم فقی متصور باشد و ضرری متوجه نیاند تجربیات بما نشان داده است در مملکت ما بالخصوص دولت ملاکی میتواند بکند چارواداری نه انومیل رانی هر چه کرد ضرر کرد دولت در حقیقت باید نشان ملت باشد یعنی موقع خوب اسباب خوب وقت خوب تهیه کرده و نظارت بکند که آنها زندگانی بکنند پس اساساً من عقیده ام بر این است ملکداری چه قریش باشد چه حال که بلوک بلوک است دولت نمیتواند اداره نماید اگر ملاحظه کرده باشید دیده اید هر مستخدم خارجی هم که آمده است راجع به این قسمت خواسته است اقدام مالی بکند نتیجه نمیشده است حال امروز آمدیم به مقتضیات وقت عمل بکنیم

امروز احتیاج ما به اقتصادیات است اقتصادیات و توسعه آن اهم امور است یعنی شب و روز وقت دولت باید صرف این موضوع بشود در اینجا من خیال میکنم این ماده نفع دارد ضرر ندارد حالا اگر دولت امان نظر نماید البته کیفیت منظم نری با همان طور که فرمودند از روی مطالبات عمیق اقدام کند البته بهتر است بد خودم یاد کند بمراپ قریب سه ساعت راجع به این موضوع مذاکره می کردم همین طور است که فرمودند البته باید مهلت داد البته باید بکسانی که ملک دارند نفع داد البته باید رعیت را مقدم داشت البته این شرایط را دولت در نظر خواهد گرفت

آقایان که فرمایانی میکنند فقط نقطه نظرشان این املاک ضروری است این را ملاحظه نکنند املاک دولت اختصاص به ضروری نیست اینقدر اینبه و عمارات هست که خراب شده و یا امسال و سال دیگر خراب میشود که از حساب خارج است این که نوشته اند فروش خالصجات من بمقدمه ام این است بنویسند نقل و انتقال یعنی حراج بکنند بلکه مجانی بدهند اساساً معنی اقتصاد این است که ما سرمایه را در خراب و آباد کنیم بدهند آباد شود شما خیال میکنید اگر املاک خالصه بدست مردم بیفتد خراب میشود خیر - بهلاوه مگر آن ملکی که دست ملت نیست مان دولت نیست ملت و دولت جدا نیست اگر دولت بخرید ملت و وزیر است اگر ملت بخرید دولت فقیر است من عقیده ام حراج است بمزایده است

چرا برای اینکه هر کس دقت کرده باشد میداند که خالصجات تقریباً ثلث ایران را تشکیل میدهد اینها چون دست دولت است همین طور خراب مانده ولی اگر بدست مردم بیفتد زود آباد میشود (یکی از وکلاء این همان عقیده آقای داور است) به آباد میشود برداشت زیاد میشود و قتی که این طور شد دولت استفاده میبرد مردم همان طور که ایشان فرمودند باید با شرایط خوب زود فروخته شود و داده شود حتی در مقابل حقوق داده شود چه ضرر دارد این همه مستمریات و شهریه ها را بجای پول ملک بدهد برونند زراعت بکنند این از چندین نقطه نظر مفید است به عقیده من ما نمی توانیم پول از خارج بیآوریم اقتصاد خودمان را درست کنیم باید همین جاهای بازر و خراب را ولو مجانی است ب مردم بدهند که آباد کند و استفاده تدریجی حاصل شود ولی البته باید شرایطی باشد که سهل باشد لهذا کاملاً این ماده پروگرام را عملی میدانم

وزیر مالیه - راجع به شرایطی که آقای داور فرمودند و آقای مدرس هم اشاره کردند این شرایط کاملاً در نظر دولت هست و بعد از آنکه آن قانون در مجلس آمد البته باز آقایان میتوانند نظریات خودشان را ضمیمه نمایند اظهار شد مذاکرات کافی است

ماده پنجم - ناسیس بانک دولتی باید شمه رهتی که پیشنهاد آن فوراً تقدیم خواهد شد

آقای سید یعقوب اگر این ماده عملی شود خیلی خوب است ولی میخواهم عرض کنم این مسئله که نوشته شده است توضیح لازم دارد و بگویند که از چه سرمایه بانک ناسیس میشود این یک عبارت و الفاظی نیست

وزیر مالیه - بنده قبل از اینکه ذکر این ماده مزبور بنمایم بهتر میدانم پیشنهادی که راجع به ناسیس بانک اندوین شده است تقدیم دارم (پیشنهاد را تقدیم داشتند)

ماده ششم - تهیه و تقدیم لوائح لازمه برای اصلاحات راجع به امور مالیه که عملاً ضرورت آنها ثابت گردیده است

ارباب کج خسرو - بطوریکه قبلاً هم عرض کرده ام از طرف آقایان هم عرض شده بدیهی است مذاکراتی که میشود بقول آقای رئیس الوزراء برای حلای کردن پروگرام نقطه نظر مخالفت نیست - خرابی دواير مالیه بقدری است که حقیقه نمیشود تشریح کرد البته این که در جواب من گفته شد همه این دردها را میدانند تصدیق میکنم ولی بالاخره باید تذکر داده شود این جا نوشته شده است لایحه راجع به اصلاح مالیه پیشنهاد خواهد شد البته اگر همین نظرهارا در ضمن آن پیشنهاد شود بنده عرضی ندارم و باید دانست که مقصود از این اصلاح چیست اگر اصلاح اوضاع لاداری و اجرای قانون محاسبات و دیوان محاسبات است بنده کاملاً موافقم اگر مقصود رسیدگی به محاسبات چندساله مشروطیت است که قانون تقریباً آن مجلس نهمه است کاملاً موافقم اگر این رسیدگی ها است موافقم اگر عدم تبلیغات در استخدام اشخاص است بنده موافقم

آقای وزیر فرمودند قوانین در مالیه کاملاً اجرا و مراعات میشود اینجا که قانون است یکی قانونی است که مجلس تصویب نموده است یکی قانونی است که خود وزارت مالیه وضع و اجرا میکند قانون اولی را اگر عمل دارد اجرا می

کند نمیشود نمیکند قانون دومی را هم مطابق مقتضیات خود وضع و اجرا مینمایند - یکی از مشکلات مالیه مسئله ارزاق است اگر نظر هیت دولت به رسیدگی آن اداره است بنده عرضی ندارم اطلاعات پس رسیده است که از یکی از دواير ارزاق ۹۰ هزار تومان اختلاس شده است - در سال گذشته اگر درست دقت شود خواهید دید باعث خساراتی که بدست وارد آمد کبست و کجا است برای اینکه اگر اداره ارزاق پیش بینی کرده بود هیچ آنجاور نمیشد آن ضرر هسا وارد نمیشد اگر مقصود رسیدگی به این چیز هسا است البته موافقم -

بموجب قانون اساسی مرجع قانون عدلیه است (صحیح است) هیچ استثنائی در قانون گذاشته نشده ولی بدبختانه وقتی میروند نظلم میکنند حکم صادر میشود نازه می نویسند ما احکام عدلیه را نسبت بمالیه برسمت نمی شناسیم این قوانین که مجلس شورای ملی تصویب کرده است اگر کامل الاجرا میدانید دولت مکلف است بموقع اجرا بگذارد اگر اصلاحاتی در آن قوانین میدانید باید پیشنهاد کند تا مجلس تصویب نماید ولی قانون را بمیل خود درست کردن و هر طور مصلحت بداند رفتار کردن معنی اش این است که من مصلحت نمیدانم مشروطه باشد من مصلحت نمیدانم مجلس قانون وضع کند این است که عرض میکنم اگر این نظریه دولت راجع به این قبیل اصلاحات باشد بنده کاملاً موافقم و الا توضیح بدهند که بعد نظریه خود را عرض کنیم و این عریض فقط برای تذکر بود که در موقع عمل در نظر بگیرند

وزیر مالیه - آقایان تسدیق بفرمایند که استخدام مستشارهای امریکائی بر حسب پیشنهاد دولت شده و کثرت آن ها که مقرر گردیده بود بعد از تصویب مجلس شورای ملی بوده است بنده خیال میکنم یکی از خدمات مجلس استخدام این مستشاران است برای اینکه همه کارها را نمایند

تقدیر کرد باید خیر و صلاح را سنجید آنوقت اقدام برفع معایب کرد مستشاران امریکائی که بایران آمده اند نمیتوانم قدر شناسی نکنم که زحمات آنها در مرکز عایدات و رساندن مخارج مملکت فی الحقیقه قابل تقدیس است زیرا این کار در ایران سابقه نداشته است و باید صحت و دقتی مشول خدمت بوده اند پس باید عموم قدر شناسی این اشخاص را بنمایند

بنده که عرض کردم قانون در مالیه رعایت میشود بنده غیر از آن چیزی را که از مجلس بگذرد قانون نمیدانم آن ها نظامنامه هائی است که بموقع اجرا گذاشته میشود (آقا سید یعقوب مقصود هم همین است) آقایان البته میدانند در پروگرام اصول کلی را می نویسند جزئیات سزاوار نیست که در پروگرام ذکر شود این است که در این ماده نقطه نظر دولت و حق دکتر مجلسو همین است که وزارت مالیه محتاج به اصلاح است باین نکته بر خورده اند که باید نوعی کرد که جلب رضایت و رفاهت مردم بشود این است که کمال لزوم را دولت در تهیه پیشنهاد اصلاح ادارات مالیه میداند و امیدواریم لوائح مفیدی که نام این نظریات در آن گنجانیده باشد تقدیم مجلس شود

ارباب کج خسرو و اجازه فرمایند سوء تفاهمی ایجاد شده است

رئیس - بفرمایند

ارباب - بنده عرضی که کردم منظورم رئیس کل مالیه یا مستشاران امریکائی نبود بنده طرفم وزیر مالیه است بنده هیچوقت راجع بامریکائی ها صحبت نکردم مجلس همیشه با وزیر مالیه طرف صحبت و مذاکره میشود

فهمی - وزارت مالیه و کارهای مالیه بعد از آمدن امریکائی ها البته یک امر کزائی پیدا کرد ولی باین عرض کنم که اصول کلی در خود مالیه در جریان نیست مقصود مجلس شورای ملی از استخدام مستشاران چند نکته است یکی اینکه چون تبدیل و تغییر ایشان مربوط به کابینه ها نیست و دوام خواهند داشت این ثبات و دوام خیلی خوب و موجب پیشرفت کار می شود دیگر اینکه چون اینها متخصص هستند بهتر میتوانند مشکلات ما را اصلاح کنند سوم اینکه چون حب و بغض ندارند آن چه شایسته و صلاح اداره است همانطور رفتار میکنند اما این نکات در این جا کمتر رعایت شده است زیرا اگر به مشکلات مالیه نگاه کنیم می بینیم همان کارها و شالوده هائی بوده است که مسو مورثان متوفی کرده است زیرا مقصود از مشکلات مشکلاتی است که کار مملکت و کار مردم با یک اصول کاملی جریان داشته باشد ولی البته آقایانی که با مالیه طرف هستند میدانند که آیا این مشکلات کار های مردم را انجام میدهد یا خیر الان اشخاصی را پیشنهاد میکنم که یکسال است در مالیه دوندگی میکنند هنوز کارشان بجائی نرسیده است مثلا چه قدر از املاک را بمنو ان خالصه ضبط کردند اقدامات مامورین مالیه را در خارج ملاحظه بکنید به بنیم از روی چه اصولی است چه قانونی است این شکل رفتار میکنند باید اصولی را اتخاذ کنند که مردم باطمینان خاطر مراجعه نمایند در این جا اغلب رؤسا آلت اغراض واقع میشوند یکی مستشاران از معایب امضائی است که ما وزیر را و ما وزیر مستشاران می نمایند و این کار بنده نیست زیرا امکان است تحت نفوذ و اغراض واقع شود همین طور در کارهای محاسباتی خیلی نقص دارد ساز اول مشروطیت تا بحال به بنیم یک کسر صندوقی مثل کسر صندوق مالیه اصفهان سابقه داشته است در یک مدت ۲۵ هزار تومان در مالیه اصفهان کسر می آید و آن وقت مفتش که می رود در مدت کم مفتش او هم یکسدر و چهارده هزار تومان کسر میاید و آن وقت رئیس مالیه و چند نفر دیگر تحت تعقیب در می آیند و آن مفتش با کمال احترام الان در اداره خزانه داری نشسته است

بله اگر با کمال بی طرفی اقدام شود باید هر کس بدون تبعیض مورد تعقیب واقع شود - این مسئله جز اینکه اشخاصی را یک راه های سوئی حوق میدهد چیز دیگری نیست - چهار سال است چهار ساله از نقطه نظر نظر نگرو رسیدگی آقایان امریکائی ها کار می کنند نتیجه عملیات به خارج البته خدمتی کرده اند اما نسبت به رسیدگی به عایدات خدمتی از آنها دیده نشده است

۱۸ میلیون رو بهر قدم مالیه وصول میشود ۹ میلیون عایداتی است که کسر وصول میکنند ۸ میلیون و نیم مالیهات ارضی و خالصجات و غیر مستقیم است اگر ۷۵۰ یا ۸۰۰ هزار تومان باقی بماند و به مخارج آن نگاه کنیم می بینیم اداره کمرک صدی هشت یا صدی ۹ از عایدات را خرج میکنند و وزارت مالیه صدی ۳۵

و صدی ۵۰ خرج میکنند در صورتیکه اگر عایدات قند و شکر را هم به کمرب اضافه کنیم خیلی بیشتر میشود تا الان شروع به ممیزی کرده اند بنده میگویم هیچ فایده ندارد علاوه بر اینکه اسباب زحمت میشود عایدات را کمی کند فایده دیگری ندارد زیرا اشخاصی مامور این کار شده اند که تخصص ندارند و بدون اطلاع هستند برای ممیزی بمقیده بنده آقای وزیر مالیه باید لایحه به مجلس بیاورند که اجرای ممیزی دوسال نمویق افتد و همه موافق خواهند بود - صورت مخارج اداره ارزاق را اگر آقای وزیر موفقی شدند بدست آورده بیاورند بنده قول میدهم مجسمه ایشان را بسازند ممکن نیست صورت حساب ارزاق رسیدگی شود با این رژیمان مجلس که دارند - در ابتداء اداره ارزاق يك ملهون تومان صرف خرید آلات نقلیه نمود و الان هم ماهی ۷۰ و ۸۰ هزار تومان خرج نقلیه میدهد کجا این اختبارات داده شده است .

قسمت دیگر عرایضم راجع به قانون استخدام کشوری است که الان در وزارت مالیه اداره مفتوح است بنام استخدام کشوری در صورتیکه بنده در قانون مزبور ندیدم بنام استخدام کشوری قانونی باشد امروز کارهای استخدامی تمام وزارت خانها به سه يك وزارتخانه مراجعه شده و در این صورت ریاست هر وزیری در وزارتخانه خود چه ناچاری خواهد داشت - اما در خود وزارت مالیه هم این نیمبض در کار هست يك عده که طرف توجه هستند چه از جهت حقوق و چه از جهت اضافه حقوق و کار اولویت پیدا میکنند و یکمده که مورد بی لطفی هستند بانها ظلم میشود و مدرک توجهات هم امروز داشتن زبان انگلیسی شده است که هر کس دانست طرف توجه است اگر ندانست که قانون استخدام شامل او نیست

(رئیس - این فرمایشات شما مربوط به قسمت شش پروگرام نیست) ناطق این قسمت مربوط به اطلاعات مالیه است (زنک رئیس - ممکن است این فرمایشات را در موقع دیگر بفرمائید از تکلیف من خارج است که بگذارم این نوع صحبت کنید این مد جدید است) ناطق - بنده در کلمات هم عرض کرده ام مواد پروگرام مهم است باید اینها را ذکر کرد که هیئت دولت در مواقع خود مد نظر قرار بدهند

(رئیس - تصور میکنم يك نواقصی در وزارت مالیه هست ولی يك قسمت را باید در نظر گرفت که مرسوم امریکایی صمیمانه نسبت به مملکت رفتار کرده اند) (و کلا صحیح است)

وزیر مالیه - راجع باین ماده ششم فرمودند که ابهام دارد و تشریح نشده اینطور نیست و بیش از این نمیشود در پروگرام کنجانید - یکی از مسائلی که فرمودند اعضا جزء از طرف رساء امضاء میکنند آنچه من در این چند روزه دیدم نوشته جات سندی که مورد توجه است تمام یا باامضاء وزیر میرسد یا مدیران ادارات امضاء میکنند هیچ وقت اعضای ادارات داخل آن نمیشود و امضاء نمیکند ولی احتمال می رود بعضی سوادها را که در تمام وزارتخانهها هست آنها را امضاء میکنند نه نوشته جات رسمی را در باب گس سیدوق اصفهان هنوز تحقیق نکرده ام بعد از تحقیق خاطر آقایان را مستحضر میدارم - راجع به خرج مالیه و کمرب که قیاسه کردند آقایان میدانند که موارد

کمرب با ادارات مالیه و ارزاق خیلی تفاوت دارد کمرب در سرحدات است ولی مالیه در هرده و بلوک و قصبه باید اداره داشته باشد البته مخارجش هم زیاد تر است

در باب ممیزی البته ممیزی چیزی است که کمال لزوم را دارد که این وضع که از مجلس گذشته هنوز هم که شروع به اجرای کامل نکرده اند که ببینیم نواقص این قانون چیست - راجع به ارزاق کمال بی انصافی است زیرا در يك موقع بحرانی و مشکلی اقدام به این کار شد که فوق العاده ضرورت داشت اگر حمل و نقل دائر نمیشد و نادرگانی نمیکردند از وقت مورد مسئولیت بودند در مسئله ارزاق یا حال که آن بحران را بخوبی مرتفع نمودند مقدار زیادی از آلات نقلیه از خارج آورده شده است و این يك خدمت نمایانی بود است (صحیح است) و بنظر بنده اهالی طهران و بلوکات باید خیلی قدر شناسی نمایند (صحیح است) - راجع به قانون استخدام کشوری هم البته اصولا نواقصی دارد که باید رفع شود اما اینکه فرمودند در قسمت وزارت مالیه طور دیگر اجرا میشود این طور نیست و این قسمت هم که از وزارت مالیه رسیدگی به سوابق استخدامی اشخاص میشود به چوچه حقوق ریاستی سایر وزراء را نسبت به اعضا پایمال نمیکند و منظور وزارت مالیه فقط از نقطه نظر بودجه است

مذاکرات را کافی دانسته نفس داده شد بعد از نفس يك ربع بظهور مجلس تشکیل شد

ماده هفتم - تقدیم لوایح تدریجی برای اعطای امتیازاتی که برای استفاده از منابع ثروت مملکت لازم است و تقدیم و نشویق اثباع داخله از جهت سهولت شرایط

ارباب کبخسرو - البته این نظری که دولت در نظر گرفته است خیلی خوب است ولی بنده درست قسمت اول این ماده را نمی فهمم مقصود شان این است که متدرجا لوایح را خواهند داد یا خیر بهلاوه امتیازات را هم در ضمن خواهم داد بنده تصور میکنم آنچه چیزی که لازم است در نظر بگیرید خیلی متاسفم از اینکه این عرض را بکنم ولی چون برای سماد مملکت و ملت است عرض میکنم آن حفظ امضا و اعتبار دولت است زیرا اگر دولت این را بر مردم فهماند منافع بیشماری خواهد داشت مسئله دیگر این است که خوب بود راجع به امتیازاتی که اکنون بدون عمل داده شده و عقب مانده است ذکر میبشد

حائری زاده - در قسمت اول بدیهی است که لازمه اش تدریجی است راجع به اعتبار و اهمیت امضاء دولت که فرمودند بنده مخالفم زیرا آن اختیاری که در قانون اساسی به مجلس واگذار میکنند باید بهمه مدلل کرد که امضاء همان تصویب مجلس است و اگر هر چیزی از تصویب مجلس بگذرد کاملا اعتبار نداشته و در دوالامضا دولت را نمیتوان رسمیت داد زیرا ممکن است امتیازاتی بدهند ارباب کبخسرو - سوء تفاهم شد بنده هیچ نظر نداشتم که دولت امتیاز بدهد بدون تصویب مجلس نظر بنده این است آنچه قانونی است و بدولت حق داده میشود باید در آن حدود حفظ امضاء خود را بنماید

مذاکرات کافی دانسته

ماده هشتم - تریس در ناسپس کارخانه ذوب آهن و شروع به عملیات آن مخالی نداشت

ماده نهم - اصلاح و توسعه راه های شوسه خبلی مهم است خواهش مندم آقای وزیر فواید عامه توضیحاتی بدهند که تشریح شود وزیر فواید عامه - در موقعی که آقای رئیس الوزراء برای افتتاح راه بخواستند بروند دعوتی از هیئت رئیسه شد خیلی متاسفم اگر اتفاق افتاده است که کاغذ دعوت شان دیر رسیده است اما راجع به اینکه می فرمایند اصلاح و توسعه نوشته شده اگر ایجاد راه ها می نوشتیم بهتر بود این شوسه راه مازندران را آقا ندیده اند این شوسه که در راه مازندران ساخته شده است بنده که از اول شروع آقا متصدی نبوده ام ولی حق بنده بینی و بین الله با این میخ مخارجی که کرده اند خیلی خوب کار شده است و به آقای رئیس الوزراء هم گفته ام این ها برای اجرت کار نکرده اند (صحیح است) قدری وجدانی کار کرده اند و شاید وطن پرستی و حسن خدمت خودشان را خواسته اند ابراز دارند - اما قسمت ساختمان راه در خود طهران که خیابان ها را مرمت کرده اند و خوب کوبیده شده است می بینید هر سال محتاج به اصلاح است راه مازندران هم احتیاج به ترمیم دارد و هم باید مواظبت کرد که خراب نشود چند نقطه را هم شروع به راه سازی کرده ایم از آن جمله راه رواندوز است راه بزد است راه خرم آباد است راه ورامین است خیلی راه های دیگر هم هست که انشاء الله با تصویب مجلس و داشتن پول اقدام میکنیم

رئیس - راجع به دعوت هیئت رئیسه که بقید تردید فرمودید لازم میدانم عرض کنم اول دعوت مصادف با روز افتتاح مجلس بود تا بنا متاسفانه این پاکت بوسبله پست شهری به نجریش آوردند و شب به بنده رسید در صورتیکه صبح آن روز آقایان مازندران رفته بودند این بود که ترتیب اثر ندادم (آقا سید بقوت - وزارت خانه اصلاح هم لازم دارد) (خنده)

مذاکرات در ماده نهم را کافی دانستند

ماده دهم - اجرای تصمیم مجلس پنجم راجع به نقش برداری خطوط مختلفه آهن همین اهم واصلح و پیشنهاد آن به مجلس

ارباب کبخسرو - میخواستم سؤال کنم آیا در نظر گرفته شده است این قانون که در نهم خرداد گذشته در ۲۰ بهمن مجلس اجازه استخدام مهندسی را داده بموقع اجرا گذاشته شود تا این ساعت بنده هیچ نمیدانم که اقدامی شده است یا خیر - توفیق این عایدات هم بطوری که کمترین ضررهای گلی دارد و این پول نمیدانم بچه مناسب در بانک شاهی با فرع کم گذاشته شده است در صورتیکه بانک های معتبر دیگر است که فرع زیاد تر میدهند

وزیر فواید عامه - قسمتی که راجع به بنده است عرض میکنم از همان وقتی که قانون گذشت دولت اقدامات خود را کرده است و الان متخصصین آلمانی و امریکایی استخدام شده اند و شاید حرکت کرده یا این چند روزه میکنند - متخصص آلمانی از کارخانه کسروپ پیشنهاد بنده و البته متخصص عاملی خواهد بود پیشنهادی کرده است که بر طبق آن سه

نفر متخصص دیگر لازم دانسته است و ضرورت هم دارد و لایحه هم برای این کار تهیه شده است که قریبا تقدیم میشود

مذاکرات را کافی دانستند

ماده یازدهم - استحکام تشکیلات وزارت داخله در تمام مملکت و تکمیل و اصلاح ناسپاسات صحنی و بلدی

ارباب کبخسرو - عقیده داشتند چون وزارت داخله تشکیلات صحیحی ندارد بجای استحکام نوشته شود ایجاد تشکیلات صحیح و راجع به صحنه و بلدی به نیز شرحی اظهار عقیده داشتند قسمت تکمیل انتخابات برای وزارت داخله نزدیکتر بعمل و بهتر است خوب است این قسمت نیز اضافه شود

حائری زاده اظهار داشت تشکیلاتی که قانون برای وزارت داخله تصویب کرده است اگر بخواهم اجرا کنیم بودجه کافی نداریم و در قسمت صحنه و بلایات آقای دکتر بهرامی اقدامات خوبی کرده و متدرجا امور صحنی خوب خواهد شد و امیدوارم يك قانونی برای صحنه پیشنهاد شود که اساس صحنه را مستحکم نماید

وزیر داخله - آقای رئیس الوزراء آن روزی که مراد دعوت فرمودند به چوچه مسبق نبودم و وقتی که وارد شدم پروگرام نوشته شده بود و البته سابقا مقتضیات يك شکلی بود که ممکن نبود تفکیک شود ولی حالا امیدواریم بتوانیم تفکیک کنیم تکلیف امنیه که معلوم نیست حالا با وزارت داخله است یا خیر معلوم کنیم بهر حال بعضی لوایح هم هست راجع به تنظیمها و غیره که تقدیم خواهد شد و انشاء الله اطلاعات کاملی در آنچه از تشکیلات وزارت داخله بعرض آقایان میرسانم

ماده سیزدهم - تکمیل قوانین موضوعه راجع بامور قضائی مخصوصا وضع و تدوین قانون مدنی و اتخاذ وسائل لازمه برای جلوگیری از بطوع جریان محاکمات و سعی در تسهیل قانون ثبت اسناد و املاک و بنحوی که در مدت معینی کلیه املاک در دفاتر دولتی صورت پذیر و از وقوع دعاوی جلوگیری شود

آسید یعقوب - شرحی در اطراف قوه قضائیه و اینکه به چوچه رعایت عدالت و قوانین در عدلیه نمیشود ایراد داشتند وزیر عدلیه - اولاً کمان میکنم در این ماده کلامه ثبت افتاده است و (ثبت کلیه املاک) باید نوشته شود - جای هیچ تردید و شبهه نیست که عدلیه نواقص دارد مخالفت با عدلیه امروزی ما خیلی است دفاع از عدلیه امروزی هم امروز خیلی مشکل است ولی خوب است مراجعه به ۲۰ سال قبل بفرمائید خواهی دید در آن وقت عدلیه يك اسم بلاسمی بود يك وزیر بود و يك فراشباشی و چند نفر از اعضا البته تبدیل آن صورت بصورت خیلی خیلی خوب مسلم است مدت زیادی وقت لازم دارد برای اینکه قوانینی که گذاشته ایم وضع کنیم و برای اینکه قضات صلاحیت دار پیدا کنیم اینها تمام وقت میخواست و بالاخره برای اینکه تجربه که يك عامل خیلی بزرگی است برای اصلاحات لازم بود تصور می کنم بعد از ۲۰ سال ممکن نبوده است بهتر از این عدلیه ما باشد البته يك نواقصی هم دارد و ما بین صورت اولی و صورت آلمانی ما يك حالت برزخی دارد که ما الان در آن حالت برزخی مانده ایم و هنوز نتوانسته ایم بر رسم بمقصود و لازم است عرض کنم کسانی که در این جا کارشان کرده اند خواسته اند حتی الامکان کار از قوه به فعل بیاورد اگر موفق نشده اند وقت نداشته اند

بعد از این مقدمات چنین بنظر میاید که يك نقضی در قوانین است بهمین جهت است که در پروگرام نوشته شده است اصلاح امور قضائی یکی از این نقص هم راجع به بطی جریان امور قضائی است آنها را هم در نظر گرفته ایم رفع کنیم که وسائل سهل و ساده تهیه نمایم و در حقیقت از صورت فور ما البته خارج کنیم مجلس باید کمک بکند يك مسئله دیگر هم مورد توجه است و آن این است که از وقوع دعاوی جلوگیری کنیم و آن هم بوسبله قانون ثبت اسناد زودتر اجرا میشود - و بعد از مدتی بلکه قانون مزبور را اجباری نمایم و تصور می کنم این راهی است عملی که جلوگیری از وقوع دعاوی می نماید - البته مسائل دیگری هم هست که فعلا مورد ندارد و بهمین جهت در ماده پروگرام ذکر شده است و باز هم ممنون میشویم اگر آقایان اصلاحات دیگری که بنظرشان میرسد به فرمایند که ما متوجه آن شده و در ضمن لوایح اقدام شود

اظهار شد مذاکرات کافی است (دشمن - کافی نیست رئیس - توضیح بدهید - دشمنی لازم نیست رای بگیرد رئیس بدون توضیح ممکن نیست پس مذاکرات کافی است

ماده ۱۳ - بسط و توسعه مدارس ابتدائی در تمام مملکت و تشکیل مدارس حرفه و مهندسی

آقا سید یعقوب بنده مخالف نیستم ولی خواهش مندم آقای وزیر معارف توضیحاتی بدهند

وزیر معارف - خیلی خوشوقتم که نماینده محترم توضیح خواستند اول آنچه فرمودند در باب ایالات که باید دارالمعلمین باشد البته بسیار خوب است و این آمال ما است ولی منوط به اسباب است اسباب مدرسه کتاب است و معلم و وسایل ایجاد مدارس عالی باید باشد تا اقدام کنیم - اما راجع به مدارس ابتدائی اگر مراجعه کنیم به تعداد بنا سوادها همین است امروز نباید شهر طهران را ماخذ قرار دهیم ما خدما تمام مملکت است امروز تحصیلات ابتدائی هر قدر زیاد تر باشد برای مملکت مامانند تراست اگر این قسمت زیاد تر شد و عده با سوادها زیاد شد سپس باید شروع شود بدرجات بالاتری مثلا در قراوقصبات اگر مدرسه باز شود باید به ساده ترین صورتی باز شود بهر شکل باشد و لو اینکه روی زمین بنشینند بجای کتاب عه جزو هم باشد خوب است مقصود ما تحصیل خواندن و نوشتن است بهر صورت که نزدیکتر و سهلتر باشد بهتر است تا هر قدر که بودجه ما اجازه داده است می توانم عرض کنم که با نهایت صرفه جوئی و بر طبق احتیاجات مملکت اقدام شده است امیدواریم در آنچه موفقت های کاملی پیدا شود (و کلا صحیح است)

مذاکرات را در ماده مزبور کافی دانستند

بیشترها در ختم جلسه داده شد مخالفی نبود جلسه نهم ساعت بعد از ظهر ختم جلسه آنبه روز سه شنبه ۵ مهر ماه چهار ساعت بظهور دستور بقیه پروگرام هیئت دولت معین شد

وزیر مالیه دوقره پیشنهاد راجع به ناسپس شعبه رهنی بانک تقدیم داشته و با لایحه که اول داده بودند هر سه بکمیسیون بودجه ارجاع گردید

بواسطه مطالب زیاد مجلس داخله درج نشد

مکرمات خارجی

از رویتر

اهمیت پیش آهنگی ز نو در کمیته معاضدت فکری مجمع اتفاق ملل اهمیت موضوع پیش آهنگی برها و دخترها در عالم تربیت از طرف رامازوامی عبار نماینده هندوستان به ناکید تمام بیان شد مشارالیه اظهار داشت که نوسه پیش آهنگی در هندوستان موجبات محو امتیازات نژادی و اختلافات طریقی را دارد فراهم میسازد .

حقوق سلطان سابق پاریس - برای مولد حافظ سلطان سابق مراکش که در ۱۹۱۲ از سلطنت خلع شد موجب ماهانه ای بمبلغ ۱۵۰ فرانک معین گردیده بعلاوه ماهی ۲۵۰۰ فرانک هم بعنوان کرایه خانه باو داده خواهد شد .

(باه داشت بریتانیا بچین)
پکن ۲۲ - در یادداشتی که از طرف وزیر مختار بریتانیا راجع بوقایع جنگ و انهین بوزارت امور خارجه چین تسلیم گردیده مطالب با نهایت صراحت نوشته شده اولار راجع بحوادث سوء معاصره کشتی های بریتانیا برای حمل و نقل افراد حقوق بریتانیا را محفوظ داشته و اشرار گردیده است که نظر به بیطرفی بریتانیا در جنگ های چین رضایت به ضبط کشتی ها ممکن نبود و دولت بریتانیا نمیتواند این وضعیت را تحمل کند پس از تسلیم کشتیهای نوقفی ممکن است وجه حال دوستانه برای رفع اختلافات موجوده پیدا کرد

(حرکت جهازات جنگی)
لندن ۲۳ - در روز بدون مقدمه دسته سوم جهازات دسترای فلوت بریتانیا در مدیترانه بمنز چین حرکت کرد و مقصود از این اقدام کمک به فلوت چین است . یک دسترای دیگر که جزو همان دسته میباشد مشغول جمع آوری مونیچون میباشد و بعد بدسته خود ملحق خواهد شد . کروزر دهلی محتمل است بچین اعزام شود .

(کشتیهای جنگی ژاپون در چین)
شانگهای ۲۲ - دو قایق نویدار ژاپونی بطرف غلبای رود خانه نایکته سیر کرده بنا بر این فلامدسته جهازات ژاپون در بانکته به ۹ قایق نویدار دو دسترای و دو کروزر بالغ شده است . (اظهارات وزیر امور خارجه)

زنو ۲۲ - در موقعیکه آلمانهای ساکن ژنو ضبافتی بافتخار وزیر امور خارجه آلمان اشتريزمان ترتیب داده بودند مشارالیه نظمی ایراد نموده ضمنا گفت ورود آلمان بمجمع اتفاق ملل پذیرائی با شکوهی که از نمایندگان او بعمل آمد دلایل بر این است که ملل انهام گناه جنگ را دیگر بعهده آلمان نمینهند . همچنین مشارالیه اظهار داشت که ملل اروپا اکنون بله باقت آلمان که برای داشتن مستعمرات اذعان دارند همانطوریکه دیگران حق داشتن مستعمرات دارند آلمان هم دارای این حق است

وزیر اعلام داشت عقیده آلمان عبارت از این میباشد که تسلط آلمان بر نواحی آلمان اعاده شود و همچنین حق تعیین سر نوشت افراد ملل بتوسط آراء هم ملت باید محکم گردد بعد علاوه نمود حالیکه آلمان وارد مجمع اتفاق ملل گردیده اشغال اراضی او تاقض اصل تساوی حقوق اعضای مجمع اتفاق ملل است . اشتري زمان قبل از حرکت بطرف

لیله ششمینم همراه کنسرت و چین موسیقی دو باغ کلوب راهانه فراموش نشود

نمره اعلان ۵۰

چیان فرستاده و فتوحات قشون انقلابی ملی چین را تبریک گفته و به مداخله ژاپون وانگلس در کارهای چین اعتراض کرده است

هانکو - در هانکو که به تصرف عساکر کانتون در آمده زندگانی داخل جریان عادی شده قوای بحری امریکا

لندن - بواسطه ادامه اعتصاب معدنچیان دولت انگلس وضعیت فوق العاده را تهدید نموده روزنامه دیلی هرالد عقیده دارد که ملاقات آینده چمبرلان با موسولینی ممکن است شالوده ارتباط و نزدیکی انگلس و ایطالیا در مقابل فرانسه واقع گردد مسکو - در برلن و لندن مجامعی برای اعتراض به مداخله انگلس در چین تشکیل گردید

خاربین - اداره معارف خاربین پس از وصول تعلیماتی از مقصد باداره راه آهن چین شرقی مراجعه و تقاضا نمود که تمام وجوهی که اداره راه برای معارف اختصاص داده باداره معارف تسلیم شود نماینده قسمت شوروی اداره راه تقاضای اداره معارف را رد نمودو حل قضیه را به هیئت مدیره راه ارجاع کرده ضمنا اظهار داشت که بدون اشاره هیئت مدیره حق ندارد وجوه متعلقه به راه را بادارائی که هیچگونه مناسبتی با راه ندارند تسلیم کند

پکن - پول مقصدن کما کان نازل میگردد نچار چین علت نازل راشایعانی میداند که راجع به تصمیم مقصدن به جنگ قشون کانتون منتشر شده است عساکر کانتون عرصه به سون چون فان ننگ کرده و شهر نانچان پایتخت ایالت نسی با سورا اشغال کردند بعضی از قسمت های قشون سون چون بمساکر کانتون ملحق میشوند

آن - کوندوریوئیس رئیس جمهور یونان فرمان اعلان انتخابات پارلمان را برای ۲۴ اکتوبر امضا نمود کوندیلیس رئیس الوزرا عبانیه خطاب باهالی انتشار داده و اظهار میدارد که تصمیم دارد بالمره از صحنه سیاست خارج شود و خود را برای انتخابات آئیه نا مزد نمیکند

نیویورک - دولت انازونی مجددا سفاین جنگی به نیکاراگو اعزام نمود ريو دو زانیرو - جراید برازیل با حرارت زیادی مسئله لزوم شناختن اتحاد جماهیر شوروی را مورد مطالعه قرار داده اند

ورشو - بواسطه تصمیم کمسیون پارلمانی به تقلیل اعتباراتی که برای حوائج جنگی در بودجه منظور شده است اختلاف شدیدی بین دولت و پارلمان بروز نموده احتمال انحلال پارلمان پیش بینی میشود نیزنونی کورود در مکاره نیز کورود دادوستد فوق العاده شده و مساملات بزرگ با ایران است که تقریبا به ۲۱ میلیون منات برسد

پکن - فرمانده عساکر انقلابی در کارخانجات نخریسی انگلس در شانگهای هفت هزار نفر از کارگران اعتصاب کردند

بر حسب تصویبانه کمیته اجرائیه مرکزی اتحاد شوروی باشخاص متفرقه اجازه داده شده است که سفان تجارنی کوچک ساخته ومورد استفاده قرار دهند

برلن طی مصاحبه اظهار نمود که احساسات من نسبت بمجمع حزب است . اکثریت اهالی آلمان سیاستی را که من در مجمع نقیب کرده ام پشتیبانم و تصویب نموده اند کوا اینکه اکثریت مجلس آلمان با آن اظهار موافقت نکرده است (نزدیکی خانه وقفه ذغال)

لندن - اولین ستاره امپدی که از نزدیکی خانه وقفه ذغال مبدرخشده عبارت از این است که برای اولین دفعه از طرف صاحبان معادن پیشنهادات صریحی تسلیم شده است . پیشنهادات مذکور عبارت از این است که اولار موافقت داد ۱۹۲۱ راجع بمزد اجرا شده و ده درصدی که قطع شده بود ادامه خواهد یافت تا بنا بر روزی هفت ساعت کار مداومت خواهد داشت تا لانا قرار داد نامدت سه ماهه اجرا میشود در این ضمن دیوان حکمیت دایر میگردد و قراردادی که داعبت آن بیشتر باشد نهمه منبماید و تصمیمات دیوان مذکور را تصور می رود عمده جات معادن بپذیرند

زوال اقتدار دیکتاتور دیگر - مطابق راپرت مختصری که مخبر رویتر از یونان ارسال داشته ظاهرا دوران اقتدار یک دیکتاتور دیگر هم در شرق زوال است بدین معنی که کندیلیس مشغول انحلال حزب خود میباشد و می خواهد از زندگانی سیاسی کناره گیری اختیار کند در راپرت جانشین دیکتاتور کنونی صریح نشده ولی علاوه بر مراتب فوق اشمار میگردد که مقصود از این اقدام کندیلیس اثبات بی اساس بودن شایعاتی است دایر بر اینکه مئار الهه فقط برای نفع شخصی خود کار میکنند

بپا بنه کندیلیس
آن ۲۳ - کندیلیس دیکتاتور کنونی یونان پبامی خطاب بملت صادر نموده و در ضمن آن نصیحت میکند که افراد حزب مخصوص او بسایر احزاب جمهوری ملحق شوند یا برای انتخابات آئیه پارلمان تشکیل کاندیدا های مستقل بمانند در این ضمن دولت او کار خود را مداومت خواهد داد

لندن ۲۳ - فردا کابینه با تمام اعضاء خود تشکیل گردیده در باب آخرین پیشنهادات عملجات میدان شور خواهد کرد بهمین واسطه قضیه نا فردا مذاکره بین عملجات معاندان و دولت قطع خواهد شد

خانم بایکوت
کانتون ۲۳ - خانم بایکوت ضد بریتانیا در کانتون از اینجا دستگیر میشود که افراد تنظیمی فرانسوی و انگلسی از پلهای رابط بین کانتون و خشکی وهین رابط بین کانتون و جزیره شامین که محله اروپائیی ها است بسکی برداشته شده است

از مسکو مورخه ۲۶ سپتامبر ۱۹۲۱
نوکیو - کنکره اتحادیه های انقلابی ژاپون که در نوکیو منعقد ودویست و پنجاه نفر نماینده در آن حضور داشتند خانه سیاف در قطنامه که در کنکره صادر گردید از عموم کارگران و دهاقین دعوت میشود که برای مبارزه با لیدر های بندر بستگی متحد شوند کنکره نلکرافتی دایر به نهیت معدنچیان انگلس به کولک منشی اتحادیه معدن

اهمب گرانند سینما لاله زار شروع میشود از دیدن سریال پنجه بیرزبان عربی وانگلسی غفلت نکنید که پشیمان می شوید این سریال یکی از شاهکار های صنعت سینما است

نمره اعلان ۴۷

لندن بر طبق آخرین اخبار واصله در بازار انگلس مشتری خوب جنگلی روسیه زیاده شده و قیمت خوب جنگلی از خانگلکس ثرقی کرده است لندن - بواسطه ادامه اعتصاب معدنچیان دولت انگلس وضعیت فوق العاده را تهدید نموده روزنامه دیلی هرالد عقیده دارد که ملاقات آینده چمبرلان با موسولینی ممکن است شالوده ارتباط و نزدیکی انگلس و ایطالیا در مقابل فرانسه واقع گردد مسکو - در برلن و لندن مجامعی برای اعتراض به مداخله انگلس در چین تشکیل گردید

خاربین - اداره معارف خاربین پس از وصول تعلیماتی از مقصد باداره راه آهن چین شرقی مراجعه و تقاضا نمود که تمام وجوهی که اداره راه برای معارف اختصاص داده باداره معارف تسلیم شود نماینده قسمت شوروی اداره راه تقاضای اداره معارف را رد نمودو حل قضیه را به هیئت مدیره راه ارجاع کرده ضمنا اظهار داشت که بدون اشاره هیئت مدیره حق ندارد وجوه متعلقه به راه را بادارائی که هیچگونه مناسبتی با راه ندارند تسلیم کند

پکن - پول مقصدن کما کان نازل میگردد نچار چین علت نازل راشایعانی میداند که راجع به تصمیم مقصدن به جنگ قشون کانتون منتشر شده است عساکر کانتون عرصه به سون چون فان ننگ کرده و شهر نانچان پایتخت ایالت نسی با سورا اشغال کردند بعضی از قسمت های قشون سون چون بمساکر کانتون ملحق میشوند

آن - کوندوریوئیس رئیس جمهور یونان فرمان اعلان انتخابات پارلمان را برای ۲۴ اکتوبر امضا نمود کوندیلیس رئیس الوزرا عبانیه خطاب باهالی انتشار داده و اظهار میدارد که تصمیم دارد بالمره از صحنه سیاست خارج شود و خود را برای انتخابات آئیه نا مزد نمیکند

نیویورک - دولت انازونی مجددا سفاین جنگی به نیکاراگو اعزام نمود ريو دو زانیرو - جراید برازیل با حرارت زیادی مسئله لزوم شناختن اتحاد جماهیر شوروی را مورد مطالعه قرار داده اند

ورشو - بواسطه تصمیم کمسیون پارلمانی به تقلیل اعتباراتی که برای حوائج جنگی در بودجه منظور شده است اختلاف شدیدی بین دولت و پارلمان بروز نموده احتمال انحلال پارلمان پیش بینی میشود نیزنونی کورود در مکاره نیز کورود دادوستد فوق العاده شده و مساملات بزرگ با ایران است که تقریبا به ۲۱ میلیون منات برسد

پکن - فرمانده عساکر انقلابی در کارخانجات نخریسی انگلس در شانگهای هفت هزار نفر از کارگران اعتصاب کردند

بر حسب تصویبانه کمیته اجرائیه مرکزی اتحاد شوروی باشخاص متفرقه اجازه داده شده است که سفان تجارنی کوچک ساخته ومورد استفاده قرار دهند

نصیب قطعه زمینی در نزدیکی وینه با دولت داخل مذاکرات شده و چون مذاکرات بطول انجامید لهذا بیکاران تصمیم نمودند که قطعه زمین را بزور متصرف شوند دولت برای اخراج بیکاران عده ژاندارم فرستاده و نخلبه اراضی ضبط شده را تقاضا نمود لکن بیکاران از اطاعت به تقاضای دولت امتناع نمودند. ورشو - وزیر مالیه لهستان در پارلمان اظهار داشت که بودجه مملکتی لهستان با ۴۴ میلیون پلان تبدیل خواهد شد لبتوا - از قراری که آژانس نلکرافتی لبتوا اطلاع میدهد دولت لبتوا بنمایندگان سیاسی خود مقیم مسالک خارجه دستور داده است به دولت هائی که در دربار آنها سفارت دارند تذکر نامه متضمن شرح حقایق و وقایعی که مدارک جنگی لهستان را مدلل میکند تسلیم نمایند نوکیو - نمایشات دسته از آژانس های او برای شوروی با موقعیت عظیمی در نوکیو شروع شد

جدیدا در اول خیابان چراغ برق افتتاح یافته و از هر قبیل اجناس و لوازمات چراغ برق به نازلترین قیمت به مشتریان محترم تقدیم مینماید و نیز حاضر است با مبل مشتریان کرایه هم بدهد. لامپ های مختلفه چراغ برق ولایات در این مغازه موجود و پس از درخواست از ولایات بفرود ارسال خواهد داشت نمره اعلان ۱ - ۲۱ - ۳۰

قسمت چهارم برتیا که آخرین قسمت آن است از طبع خارج شده در کتابخانه شرق بفروش می رسد نمره اعلان ۴۰ - ۵۰ - ۵۰

افتتاح گرانند سینما برای گرانند سینما لاله زار فیلمهای جدید قابل تماشا وارد و از امشب آنجا نمایش داده میشود نظر باطلاعات حاصله سریال پنجه بیر که بزبان عربی وانگلسی است یکی از فیلم های اعلا و از شاهکارهای روت رولاند آرتیست مشهور دنباست صاحبان سلطه و ذوق وجود این مؤسسه را مقتنم شمرده موقع را از دست نخواهند داد بمره اعلان ۴۶

اعلان از عموم آقایان محترم با کمال احترام از یکساعت قبل از آفتاب الی سه از شب گذشته پذیرائی میشود حمام نظامیه کوچه مسجد سراج الملک حبیب الله نمره اعلان ۴۲ - ۲ - ۲

فرسا حرکت پستهها کبلان - آذر بایجان - خراسان

مطبعه بوسفور شعبه (۱)